

ASPECTE PRIVIND ALEGEREA CORECTĂ A ÎNCĂLȚĂMINTEI DE CĂTRE CONSUMATOR

MALCOCI Marina¹

¹Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: Consistency between the foot of the consumer and the inside of the shoe permanently raises a number of problems. And any new form of shoes is given by a new silhouette of the last. Fashion is a factor with a significant role in determining the shape of the last. The most important influence that fashion has on footwear at a given moment is found in the form of a peak. Over the years, a variety of top forms of the lasts have been certified, for example, sharp, round, square, asymmetrical, bulging, trapezoidal, etc. Each top shape has a recommended tip addition. A new footwear if it gives a feeling of discomfort should not be purchased because it may or may not expand after a certain time, and with the "expected" widening, various health problems may arise.

Key words: footwear, foot, consumer, shape, last.

1. INTRODUCERE

Rolul principal al încălțăminte este de a păstra forma estetică naturală a piciorului, fără a provoca stări de disconfort, entorse, bătăături etc. La conceperea și realizarea formei interioare a încălțăminte este necesar ca forma și dimensiunile acestora să corespundă formei și dimensiunilor piciorului. Se cunoaște că confortul este direct influențat de forma și dimensiunile interioare ale încălțăminte/calapodului, de proprietățile materialelor din care se realizează reperatele componente, de particularitățile tehnologiei de confecționare. O încălțăminte confortabilă în exploatare trebuie să îndeplinească o serie de cerințe de bază precum: forma și dimensiunile interioare să corespundă formei și dimensiunile piciorului consumatorului; masă și rigiditate redusă; să asigure aderență tălpii la sol cu implicații asupra unui mers stabil; să mențină un microclimat optim la nivelul piciorului; să fie sigură și inofensivă; să permită îndepărtarea electricității statice acumulate pe suprafața piciorului [1].

Compatibilitatea dintre piciorul consumatorului și spațiul interior al încălțăminte permanent ridică o serie de probleme. Iar orice nouă formă de încălțăminte este dată de o siluetă nouă a calapodului.

2. RELAȚIA DINTRE PICIOR, CALAPOD ȘI ÎNCĂLȚĂMINTE

Încălțăminte este direct influențată de forma calapodului utilizat, atât în faza de proiectare, cât și de confecționare. Forma și dimensiunile calapodului sunt stabilite pornind de la dimensiunile piciorului mediu reprezentativ la nivel de populație statistică, dimensiuni determinate prin măsurători antropometrice. Firmele producătoare de calapoade își urmează propriul lor proces de design, care se concretizează în elaborarea colecțiilor conform tendințelor modei. Valorificând tradiția și expe-

riența acumulată, crearea unei noi siluete a calapodului pornește de la un model deja verificat din punct de vedere funcțional. Modificările realizate țin de zona vârfului și a glencului. De obicei, zona de călcâi rămâne neschimbată, pentru a păstra unele repere nemodificate (de exemplu, ștaiful rigid, glencul, tocul) [1]. Moda este un factor cu rol semnificativ în stabilirea formei calapodului [2]. Influența cea mai importantă pe care o are moda în încălțăminte la un moment dat se regăsește în forma vârfului. Pe parcursul anilor s-a atestat o varietate de forme de vârf a calapodului, de exemplu, ascuțit, rotund, pătrat, asimetric, bombat, trapezoidal etc. [1, 2].

Poziția piciorului în raport cu calapodul se prezintă în figura 1.

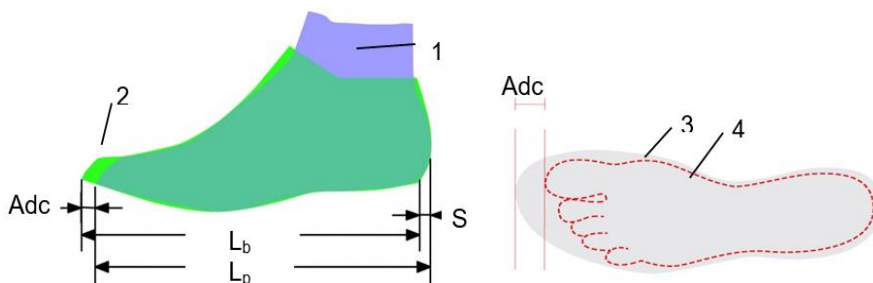

Figura 1: Poziția piciorului în raport cu calapodul, unde Adc – adaosul decorativ-constructiv; Lb – lungimea brânțului; Lp – lungimea piciorului; S – amplitudinea curburii posterioare a calapodului; 1 – picior; 2 – calapod; 3 – conturul brânțului; 4 – conturul de gabarit al piciorului

Adaosul decorativ – constructiv (Adc) se corelează cu forma vârfului calapodului impus de modă, cu cât vârful este mai ascuțit, cu atât valoarea adaosului (R_3) trebuie să fie mai mare. Forma ascuțită a vârfului trebuie construită dincolo de limita de alungire a degetelor în mers [1]. Deci, adaosul decorativ-constructiv se calculează astfel, pentru adulți (R_1+R_3), pentru copii (R_1+R_2), pentru adolescenți ($R_1+R_2+R_3$).

Valoarea adaosurilor pentru [1, 3-5]:

- R_1 se recomandă de 5 mm la calapoadele pentru încălțăminte deschisă, de vara și la mocasini, iar de 10 mm la calapoadele pentru celelalte sortimente.

- R_2 se recomandă de la 1,5-4,5 mm, în funcție de vârsta consumatorului. Valoarea maximă se dă la copiii de vârstă 1-2 ani, iar cea minimă la copiii de vârstă de la 9-12 ani.

- R_3 se adoptă în funcție de forma vârfului, la un vârf rotund, trapezoidală, pătrată și bombată valoarea R_3 este 0 mm; iar pentru un vârf ascuțit, asimetric și oval valoarea R_3 este de 15-25 mm.

Conform cercetărilor antropometrice degetele consumatorilor prezintă șase variante de configurații (fig. 2).

În figura 3 se analizează două forme a suprafeței plantare a calapodului și configurația degetelor.

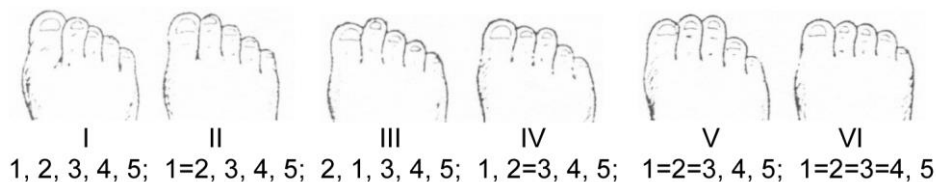

Figura 2: Configurația degetelor [6]

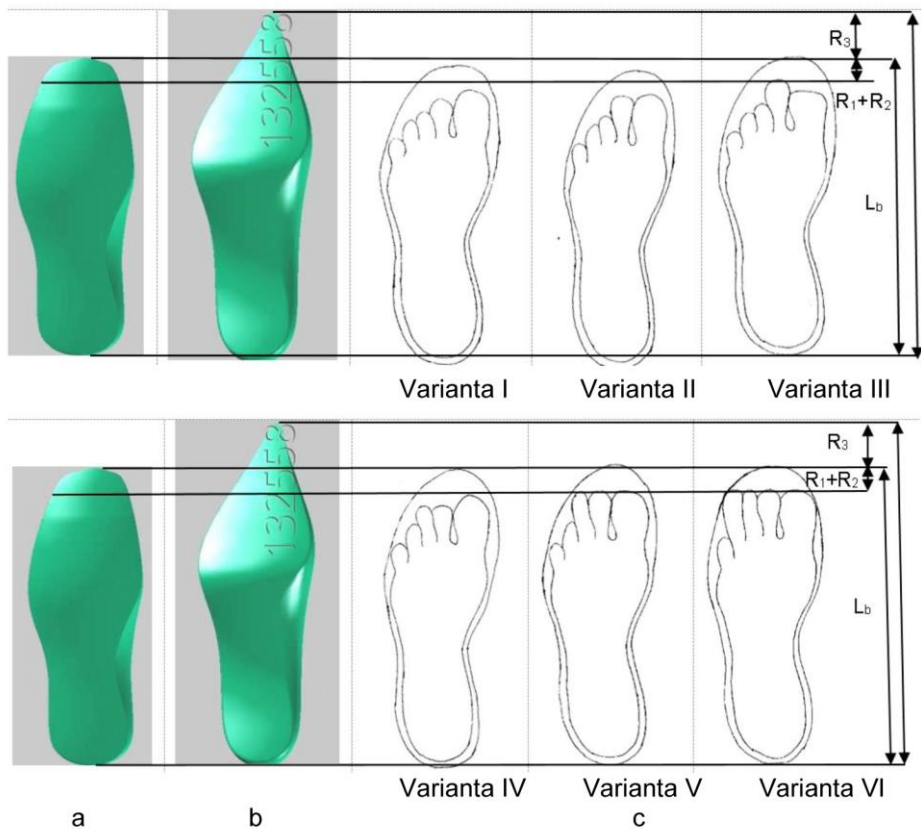

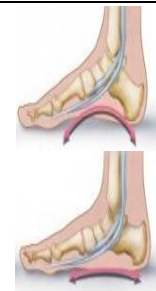

Figura 3: Analiza comparativă a suprafeței plantare a calapodului cu configurația degetelor; a – calapod cu vârf pătrat/rotund; b – calapod cu vârf ascuțit; c – configurația degetelor

Analiza comparativă din figura 3 ne arată că: calapodul cu vârful pătrat, rotund etc. permite poziționarea corectă a degetelor în interiorul încălțăminteii și permite folosirea la maxim a suprafeței de sprijin natural a piciorului; calapodul cu vârful ascuțit este în pas cu moda, dar care nu corespunde întotdeauna cu forma piciorului, din care motiv încălțăminteaa confecționată cu acest calapod trebuie aleasă cu grijă de către consumatori.

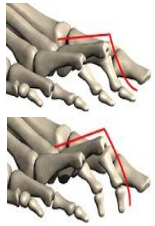

3. STUDIUL ANOMALIILOR STATICE ȘI FUNCȚIONALE ALE PICIORULUI

Realizarea unor produse cu un grad ridicat de funcționalitate este o condiție de bază pentru satisfacerea cerințelor consumatorilor cu încălțăminte confortabilă. O construcție defectuoasă a încălțăminte conduce la o poziție incorectă a piciorului, la limitarea funcției de amortizare a șocurilor, la suprasolicitarea acestuia, la perturbarea funcționării lui și, în final, la apariția unor anomalii structurale sau/și funcționale ale piciorului, cu repercusiuni asupra stării de sănătate a consumatorului. Iar o încălțăminte în pas cu moda, dar care nu corespunde formei piciorului, în timp poate genera deformări grave ale acestuia (tabelul 1) [1, 7, 8].

Tabelul 1: Anomaliile piciorului dobândite la purtarea încălțăminte necorespunzătoare

Denumirea anomaliei	Aspectul anomaliei	Cauze	Simptome
1	2	3	4
Tendinite		Iritarea învelișului exterior al tendonului numit paratenon. Este determinat de eforturi fizice foarte intense, de eforturi minime dar repetitive, folosirea încălțăminte nepotrivate.	Dureri și inflamație în regiunea calcaneană. Zona este roșie, dure-roasă, sensibilă la palpare și umflată.
Piciorul plat (Platfusul)		Leziuni ale nervilor, ligamentelor, și/sau tendoanelor de la picior, dar și alți factori (sarcini excesive, încălțăminte nepotrivate).	Dureri și inflamații de-a lungul părții mediale a piciorului. Când starea se înrăutățește, tendo-nul tibial posterior cedează și se rupe.
Montul croitorului (Taylor's bunion)		Apare datorită presiunii constante a încălțăminte asupra piciorului și a poziției incorecte a acestora în decursul zilei.	Dureri la partea exterioară a piciorului. Îngroșarea țesuturilor la cel deal cincilea deget.

Continuarea tabelului 1.

1	2	3	4
Monturi (Hallux valgus)		Apar deoarece pielea și țesuturile moi sunt prinse între osul tare în interior, și încălțăminte dură pe exterior.	Devierea degetului mare și creșterea unui mont dureros.
Degetul în ciocan Degetul în gheară		Apare la persoanele care poartă încălțăminte nepotrivită.	Degetele treptat devin fixe în aceeași poziție și nu se îndreaptă.
Unghia încarnată		Presiunea de la încălțăminte și modul de îngrijire a unghiilor.	Degetul se înroșește și apare durere la atingere.
Eroziuni		Încălțăminte strâmtă sau rigidă, prezența cusăturilor pe fețe și căptușeli.	Îngroșarea pielii și acumularea de lichid, senzație de arsură.
Bătăături		Presiune și frecare sistematică din partea încălțăminte.	Cornificarea pielii pe zone mici.
Deformarea Haglund		Presiunea pe partea din spate a călcâiului exercitată de încălțăminte.	Durerea din partea din spate a călcâiului. În timp țesuturile se îngroașă, formând un calus.
Devierea călcâiului	-	Încălțăminte neadecvată formei piciorului sau fără ștaif rigid.	Deplasarea călcâiului către latura exterioară sau interioară a piciorului.
Hiperhidroză	-	Încălțăminte confecționată din materiale care nu asigură o îndepărtare a umidității.	Picior umed, miros neplăcut, îmbolnăvire în sezonul rece etc.

4. CONCLUZII

Recomandări consumatorilor:

- alegerea corectă a formei vârfului ținând cont de configurația degetelor;
- persoanele care prezintă configurația degetelor ca în varianta V și VI nu li se recomandă să poarte încălțăminte cu vârf ascuțit, din cauza limitării mișcării piciorului, favorizând aplatizarea bolții transversal anterioare, devierea degetului I către exterior și deformarea degetului V;
- persoanele ce se încadrează în varianta I-IV își pot procura încălțăminte cu vârf ascuțit;
 - o încălțăminte cu vârf rotund, trapezoidal, pătrată, bombată sau asimetrică poate fi procurată de orice consumator indiferent de configurația degetelor;
 - încălțăminte cu vârf decupat trebuie să fie prezentă numai în garderoba persoanelor din varianta I și II;
 - consumatorii a căror configurație a degetelor este ca în variantele III-VI și se incomodează de forma degetelor, pot procura încălțăminte de vară închisă în zona anterioară, dar care prezintă diverse perforații sau barete suprapuse;
 - o încălțăminte nouă dacă dă senzația de disconfort nu trebuie procurată, deoarece aceasta poate sau nu să se lărgească după un anumit timp, iar odată cu lărgirea "așteptată" pot apărea diverse probleme de sănătate. O soluție ar fi procurarea dispozitivelor de lărgire a încălțăminteii.

5. BIBLIOGRAFIE

- [1] Mălureanu, G, Mihai, A. *Bazele proiectării încălțăminteii*. Ed. "Performantica" Iași, 2003, ISBN 973-8075-88-2.
- [2] Mihai, A., Curteza, A. *Design. Designul produselor din piele*. Ed. "Performantica" Iași, 2005, ISBN 973-730-061-0.
- [3] Зыбин, Ю. П., Ключникова, В. М., Кочеткова, Т. С., Фукин, В. А. *Конструирование изделий из кожи*. Изд. Легкая и пищевая промышленность, Москва, 1982.
- [4] Ключникова, В. М., Кочеткова, Т. С., Калита, А. М. *Практикум по конструированию изделий из кожи*. Изд. Легпромышлениздат, Москва, 1985, ISBN
- [5] Макарова, В. *Моделирование и конструирование обуви и колодок*. Изд. Легкая промышленность и бытовое обслуживание, Москва, 1987.
- [6] Ченцова, К.И. *Стопа и рациональная обувь*. Изд. Легкая индустрия, Москва, 1974.
- [7] <http://www.lectiadeortopedie.ro/afectiuni-cronice-ortopedice/afectiunile-piciorului-si-gleznei/> (accesat pe data de 20.09.2016).
- [8] Costea M. *Modelarea încălțăminteii și prototiparea rapidă a componentelor profilactice*. Ed. "Performantica" Iași, 2015, ISBN 978-606-685-328-6.